

Dönem III Tıpta Sınırlı Kaynakların Adil Dağıtımı

Form IIIa (Türkçe): Ders Bilgileri

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı (a)	Teori (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta) (b)	Laboratuvar (saat/hafta)	Yerel Kredi	AKTS
Tıpta Sınırlı Kaynakların Adil Dağıtımı	TIP 858	Güz	2	2	0		4
Önkoşul(lar)-var ise							
Dersin dili	Türkçe						
Dersin Türü (c)	Seçmeli						
Dersin verilme şekli(d)	Yüz yüze						
Dersin öğrenme ve öğretme teknikleri (e)	Anlatım, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Sorun/Problem Çözme, Gösterim						
Dersin sorumlusu(ları)(f)	Prof. Dr. Nüket Örnek Büken, Doç. Dr. Önder İlgili, Dr. Öğretim Üyesi Müge Demir.						
Dersin amacı (g)	<p>Sağlık bakım kaynaklarını paylaşırmanın bir zorunluluk olduğunu, sağlık bakımına ilişkin tüm politika ve kararların aynı zamanda paylaşım kararı olduğu ve adil paylaşım için belirli ölçütlere ihtiyaç duyulduğunun farkedilmesini ve mevcut koşullar çerçevesinde kaynakların nasıl adil paylaşılabilirliğinin tanımlanabilmesini sağlamaktır.</p> <p>Sağlığımıza ve esenliğimize ilişkin temel gereksinimlerimizi karşılama konusunda hepimiz kesinlikle eşit hak sahibiysek de, bunu hepimizin eşit ve kalıcı olarak karşılayamadığı açıktır. Bu nedenle özellikle savunmasız/örselenebilir gruplar özenle değerlendirilmelidir.</p>						
Dersin öğrenme çıktıları (h)	Dersin sonunda öğrenci, dağıtıcı ve denkleştirici adalet kavramını tanımlayabilir, kaynaklar ve konular bağlamında adalet ölçütlerini sıralayabilir, tüm sosyal politikaların kaynak paylaşımına etkisini fark edebilir, sağlık çalışanlarının adil olma ödevinin gereklerini tanımlayabilir, savunmasız/örselenebilir grupların sağlık hakkını tanımlayabilir						
Dersin içeriği (i)	<p>Tıpta adalet bağlamında temel kavramların (adalet türleri, adalet teorileri, sağlık bakım kaynakları...), tıpta adalet ilkesi ve maddi adalet ilkelerinin, boşuna/yararsız tedavi ve hasta isteklerinin sınırlarının tartışılması, olgularla organ nakilleri, hastane öncesi ve hastane acilleri, yoğun bakım kaynaklarının paylaşımında adil paylaşım ölçütlerinin belirlenmesi; etik ve yasal açıdan sağlık çalışanlarının kaynakları adil paylaşırma ödevinin tanımlanması yapılacaktır</p> <p>Savunmasızlık, öncelikle en genel anlamda, insan doğasının asli bir niteliğidir ve bundan dolayı, insanlar arasında ortak kader ve sorumluluklarına ilişkin farkındalığı artırabilmektedir.</p> <p>Bu ders, özel savunmasızlık durumlarına odaklanarak, herkesin temel gereksinimlerini sağlayarak eşitsizliklerin giderildiği bir dünyada, özgür ve özerk bir birey olarak yaşama hakkına etki eden koşulları dikkate alarak, UNESCO 2005 "Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin" 8. Maddesinin kapsamını ve içeriğini ayrıntılandırmayı amaçlamaktadır.</p>						
Dersin verilme şekli (j)	Yüz yüze						
Kaynaklar (k)	<ol style="list-style-type: none"> Steinbock B, Arras JD, London AJ. Ethical Issues in Modern Medicine. New York: McGrawHill, 2009: Allocating Scarce Resources, pp.237-296. Beauchamp TL, Childress JF. Principles of Biomedical Ethics. 6th ed. USA:						

Oxford University Press; 2009: Justice, pp. 240-280.

3. Buchanan A. Health-Care Delivery and Resource Allocation. In: Veatch RM (ed) Medical Ethics. Massachusetts: Jones and Bartlett Publishers, 1997:321-362.
4. Ersoy N, Akpınar A. Triage Decisions of Emergency Physicians in Kocaeli and the principle of Justice. Ulus Travma Acil Cerrahi Derg. 2010;16(3):203-209.
5. Akpınar A, Ersoy N. Yoğun Bakımda Adalet: Türkiye’de Yoğun Bakım Çalışanları Hangi Kabul/Taburcu Ölçütlerini Kullanıyor? Türk Anest Rean Dergisi 2011;39(3):115-125.
6. Keyder Ç, Üstündağ N, Ağartan T, Yoltar Ç (derleyenler). Avrupa’da ve Türkiye’de Sağlık Politikaları. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007.
7. Unesco Uluslararası Biyoetik Komitesi’nin (IBC) İnsanın Savunmasızlığı Ve Kişisel Bütünlüğüne Saygı İlkesi Raporu, 2013, UNESCO Türkiye Milli Komitesi Biyoetik İhtisas Komisyonu, Ankara.
8. Büken NÖ, Akpınar A. Savunmasız/Örselenebilir Gruplarda Sağlık Hizmetlerinin Sunumu ve Sağlık Araştırmaları, Hacettepe Biyoetik Merkezi Yayınları, Yayın No:3, Ankara, 2016.
9. UNESCO (2005). Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu. Erişim Adresi: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001461/146180TUR.pdf> Erişim Tarihi: 16/3/2017.
10. Aristoteles, "Nikomakhos'a Etik", Çev: Saffet Babur, BilgeSu Yayınları, 2007
11. Nicholas Rescher, "The Allocation of Exotic Medical Lifesaving Therapy", Ethics 79 (1969). pp. 173-86
12. Helga Kuhse and Peter Singer, "Bioethics An Anthology", Part V: Resource Allocation. Blackwell Publishing, 2007.

Form IIIb (İngilizce): COURSE INFORMATION

Course Name	Code	Semester	Theory (hours/week)	Application (hours/week)	Laboratory (hours/week)	National Credit	ECTS
Allocation of Scarce Resources in Medicine	TIP 858	Autumn	2	2			4
Prequisites							
Course language	Turkish						
Course type	Elective						
Mode of Delivery (face to face, distance learning)	Face to face						
Learning and teaching strategies	Lecture, Discussion, Question and Answer, Case Study, Problem Solving, Presentation						
Instructor (s)	Prof. Dr. Nüket Örnek Büken, Assoc. Prof. Dr. Önder İlgili, Lecturer Müge Demir PhD						
Course objective	To ensure students recognize that the distribution of health care resources is a necessity, all policies and decisions are allocation decisions as well and certain distribution criteria						

	<p>are needed for just distribution of health care resources and describe how to allocate resources fairly in certain circumstances.</p> <p>We are definitely all equally entitled to meet our basic needs related to our health and well-being, but we are certainly not all equally and permanently able to meet all those basic needs of ours. Especially vulnerable / vulnerable groups should be carefully assessed in the health care system.</p>
Learning outcomes	<p>At the end of the lessons, the students will be able to define and describe the concept of Distributive and Equalizing justice , list material principles of justice in certain circumstances, recognize effects of all social policies and decisions towards resource allocation, describe requirements of physicians' duty of justice and also describe the right to health of vulnerable groups</p> <p>Vulnerability, in its first and more general sense, is an essential feature of human nature and may therefore boost awareness of a common destiny and responsibility. This lecture seeks to elaborate the scope and content of Article 8 of the UNESCO Universal Declaration on bioethics and Human Rights" of 2005, focusing on special vulnerabilities and taking into account conditions that, more or less directly, impinge upon the capacity to live as free and autonomous individuals; and on the right to live in a world where significant inequalities in the capacity to meet everyone's basic needs are adequately addressed.</p>
Course Content	<p>Discussion of basic concepts (types of justice, health-care resources...) related to justice in medicine, principle of justice in medicine and material principles of justice, futile treatment and limits of patient's preferences; just allocation of organs, pre-hospital and hospital emergencies, and intensive care resources with case studies, physicians' duty of justice according to ethical and legal regulations.</p>
References	<ol style="list-style-type: none"> 1. Steinbock B, Arras JD, London AJ. Ethical Issues in Modern Medicine. New York: McGrawHill, 2009: Allocating Scarce Resources, pp.237-296. 2. Beauchamp TL, Childress JF. Principles of Biomedical Ethics. 6th ed. USA: Oxford University Press; 2009: Justice, pp. 240-280. 3. Buchanan A. Health-Care Delivery and Resource Allocation. In: Veatch RM (ed) Medical Ethics. Massachusetts: Jones and Bartlett Publishers, 1997:321-362. 4. Ersoy N, Akpınar A. Triage Decisions of Emergency Physicians in Kocaeli and the principle of Justice. Ulus Travma Acil Cerrahi Derg. 2010;16(3):203-209. 5. Akpınar A, Ersoy N. Life Sustaining Treatment: When Should Be Withheld? When Should Be Withdrawn? [Yoğun Bakımda Adalet: Türkiye'de Yoğun Bakım Çalışanları Hangi Kabul/Taburcu Ölçütlerini Kullanıyor?] Türk Anest Rean Dergisi 2011;39(3):115-125. 6. Keyder Ç, Üstündağ N, Ağartan T, Voltar Ç (eds). Health Policies in Europe and Turkey [Avrupa'da ve Türkiye'de Sağlık Politikaları]. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007. 7. The Principle of respect for Human Vulnerability and Personal Integrity - Report of the International Bioethics Committee of UNESCO, First published by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France 8. Büken NÖ, Akpınar A. Providing Health Services in vulnerable groups and health surveys, Hacettepe Bioethics Center Publication, publication num.3, Ankara, 2016. 9. UNESCO (2005). Universal Declaration on Bioethics and Human Rights. Access Adress: http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001461/146180E.pdf Access Date: 16/03/2017 10. Aristoteles, "Nikomakhos'a Etik", Çev: Saffet Babur, BilgeSu Yayınları, 2007 11. Nicholas Rescher, "The Allocation of Exotic Medical Lifesaving Therapy", Ethics 79 (1969). pp. 173-86 12. Helga Kuhse and Peter Singer, "Bioethics An Anthology", Part V: Resource Allocation. Blackwell Publishing, 2007.

--	--

Form IVa (Türkçe): Haftalara göre işlenecek konular

Dersler (2 saatlik)	Tartışılacak işlenecek konular
1. Hafta	Tanışma, beklentilerin alınması, kaynak paylaşımı, Etik, biyoetik, tıp etiği, Adalet ilkesi, Adalet yaklaşımları ve ilgili teoriler
2. Hafta	Biyomedikal etiğin dört temel ilkesinden birisi olan Adalet İlkesinin önemi
3. Hafta	Klinik etik karar verme süreçleri ve 4 göze yöntemin öğrenilmesi ve uygulanması
4. Hafta	Sağlık bakım kaynakları, Sağlık bakım politikaları, Sağlık ekonomisinin belirleyici etkileri
5. Hafta	Olgularla sınırlı kaynakların paylaşımında adalet,
6. Hafta	Film gösterimi ve tartışma (pratik)
7. Hafta	Yararsız/ boşuna tedavi, hasta isteklerinin sınırları
8. Hafta	Film gösterimi ve tartışma (pratik)
9. Hafta	Olgularla organ nakillerinde adalet
10. Hafta	Film gösterimi ve tartışma (pratik)
11. Hafta	Olgularla hastane öncesi ve hastane acillerinde adalet/triyaj
12. Hafta	Film gösterimi ve tartışma (pratik)
13. Hafta	Olgularla yoğun bakım kaynaklarının paylaşımında adalet/triyaj
14. Hafta	Etik ve yasal düzenlemeler açısından sağlık çalışanlarının kaynakları adil paylaşım ödevi
15. Hafta	Genel Hazırlık
16. Hafta	Genel Sınav

Form Va: Değerlendirme Sistemi

Yarıyıl içi çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı %*
Devam	16	10
Laboratuvar	-	-
Uygulama	-	-
Alan Çalışması	-	-
Derse Özgü Staj (Varsa)		
Ödevler	4	40
Sunum		
Projeler	-	-
Seminer	-	-
Ara Sınavlar		
Genel sınav	1	50
Toplam	-	100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı		
Yarıyıl Sonu Sınavının Başarı Notuna Katkısı		
Toplam		100

Form VIa: AKTS (Öğrenci İş Yüğü) Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi	Toplam İş
-------------	--------	--------	-----------

			Yükü
Ders Süresi	16	2	32
Laboratuvar	-	-	-
Uygulama	-	-	-
Derse özgü staj (varsa)			
Alan Çalışması	-	-	-
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön Çalışma, pekiştirme, vb)*	16	2	32
Sunum / Seminer Hazırlama			
Proje	-	-	-
Ödevler	4	10	40
Ara sınavlara hazırlanma süresi			
Genel sınava hazırlanma süresi (sınav süresi dahil)	1	16	16
Toplam İş Yükü			120

Form IVb (İngilizce): Course outline weekly

Weeks	Topics
1.	Meeting, ethics, bioethics, medical ethics and related concepts, Justice principle, Justice approaches and related theories
2.	The importance of the Justice that one of the four basic principles of the biomedical ethics
3.	Clinical ethics decision making process and four quadrants model of decision-making
4.	Health-care resources, principle of justice in medicine, health-care policies, concept of justice, distributive justice, material principles of justice, and determinative role of health economics
5.	Just distribution of scarce health-care resources with case studies
6.	Film presentation and discussion
7.	Futile treatment and limits of patient's preferences,
8.	Film presentation and discussion
9.	Just distribution/triage of organ transplantation with case studies.
10.	Film presentation and discussion
11.	Just distribution/triage of pre-hospital and hospital emergency services with case studies.
12.	presentation and discussion
13.	Just distribution/triage of intensive care resources with case studies.
14.	Physicians' duty of justice according to ethical and legal regulations.
15.	Preparation
16.	Final exam

Form Vb (İngilizce): Assesment methods

Course activities	Number	Percentage*
Attendance	16	10
Laboratory	-	-
Application	-	-
Field activities		
Specific practical training	-	-
Assignments	4	40
Presentation		
Project	-	-
Seminar	-	-

Midterms		
Final exam	1	50
Total	-	-
Percentage of semester activities contributing grade succes		
Percentage of final exam contributing grade succes		
Total		100

Form VIb (İngilizce): WORKLOAD AND ECTS CALCULATION

Activities	Number	Duration (hour)	Total Work Load
Course Duration	16	2	32
Laboratory	-	-	-
Application	-	-	-
Specific practical training			
Field activities	-	-	-
Study Hours Out of Class (Preliminary work, reinforcement, etc)*	16	2	32
Presentation / Seminar Preparation			
Project	-	-	-
Homework assignment	4	10	40
Midterms (Study duration)			
Final Exam (Study duration including the exam)	1	16	16
Total Workload			120

Form VIIa (Türkçe): DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ

Program yeterlilikleri	Katkı düzeyi*				
	1	2	3	4	5
İnsan vücudunun temel yapısı ve normal işleyişini açıklar.					
İnsan vücudundaki anomal yapılanma ve işleyiş açıklar, hastalıkların nedenlerini, birey ve çevresi ile etkileşimini değerlendirir.					
Hastalıkların klinik karar verme ve yönetim süreçlerini kanıta dayalı tıp uygulamaları rehberliğinde değerlendirir.					
Sağlık ve hastalık kavramlarını bireysel ve toplumsal bağlamda tanımlar, sağlık arayışı ve sağlığın korunması davranışlarını açıklar.		X			
Ulusal sağlık hizmet sunumu ve idari süreçlerini açıklar.				X	
Başvuran/hasta ve yakınlarından tıbbi öykü alır.					
Bireylerin fizik muayenesini yapar, tanısal testlerini değerlendirir, tanı ve tedavi süreçlerini yönetir.		X			
Bireylere tanı, tedavi ya da korunma amaçlı tıbbi girişimleri uygular.					
Bireylerden ve toplumdan elde ettiği sağlık ve hastalıkla ilgili verileri tıbbi ve idari bağlamda düzenler ve kayıtlarını tutar.					
Bireysel ve toplumsal boyutta sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulamaları planlar ve					

gerçekleştirir.					
Bilimsel bir araştırmayı planlar, uygular ve sonuçlarını değerlendirir.					
Mesleki ve toplumsal değişimlere yönelik bilimsel ve teknolojik yenilenmelerden yararlanarak yaşam boyu öğrenme davranışını gösterir.					
Hizmet sunduğu birey ve toplumda dil, din,ırk, cinsiyet, sosyal ve kültürel ayırım yapmaksızın mesleki değerler, etik ilkeler ve yasal düzenlemeler çerçevesinde hekim olarak sorumluluklarını yerine getirir.					X
Bireysel ve toplumsal boyutta sağlığın korunması ve geliştirilmesi, hastalıkların yönetilmesi süreçlerinde meslektaşları ve diğer sağlık çalışanları ile ekip çalışması yapar.					
Bireyin ve toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesi ve sağlık hizmet sunumunun sorumluluğunu üstlendiği kişi ve/ya kişiler yararına gerçekleşmesi konusunda savunuculuk yapar.					X

*1 En düşük, 2 Düşük, 3 Orta, 4 Yüksek, 5 Çok yüksek